

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 56921-02-20 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 36540-03-20 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

לפני כב' השופטת ירדנה סרוסי

מערערים

1. משה אריאל
  2. לילך אריאל
- ע"י ב"כ עו"ד משה אריאל

נגד

משיב

פקיד שומה תל אביב 4
ע"י ב"כ עו"ד ניצן זגרינסקי
פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)

החלטה

1. המערערים הגישו בקשה לפסלות מותב זה מלשבת בדין בהליכים שבכותרת (להלן – **הבקשה**). המשיב מתנגד לבקשה מן הטעמים שפורטו בתשובתו.
2. לאחר שנשקלו הטענות בבקשה ותשובת המשיב, דין הבקשה להידחות מהטעם שהיא אינה מגלה עילה לפסלות מותב זה מלשבת בדין בהליכים דנן.
3. המערערים משתיתים את בקשתם לפסילת המותב על הטענה, כי במועד הרלוונטי להגשת ההשגה על השומות מושא המחלוקת בעניין ו"ע 15-01-45326 **לילך אריאל נ' מנהל מיסוי מקרקעין תל אביב** (1.11.2016) (להלן – **ההליך בפני וועדת הערר**) שימש מותב זה מנהל משרד מיסוי מקרקעין תל-אביב (ובמועד הדיווח על העסקה, בשנת 2013, שימש כיועץ המשפטי של המשרד). המערערים טוענים כי יש בעובדה זו כדי לבסס עילת פסלות לפי סעיף 77א(א)(3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 הקובע כי שופט לא ישב בדין בידועו כי "**בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת**" [ההדגשה אינה במקור]. ממשיכים וטוענים המערערים כי גם "תחושת מראית פני הצדק" אינה נוחה מכך "כי המותב ידון כגורם שיפוטי במסגרת הליך חדש שהינו המשכו של ההליך הקודם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 56921-02-20 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 36540-03-20 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

גורם שיפוטי אינו אמור לעסוק בעניין בו הייתה לו מעורבות כלשהי במסגרת תפקידו הקודם".

עוד לטענת המערערים, כי לפי סעיף 15 לכללי האתיקה לשופטים, התשס"ז-2007 "שופט לא ישב בדין אם מצא, מיוזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט" (וראו גם סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט).

4. סעיף 77א(1א) לחוק בתי המשפט מונה שורה של מקרים אשר בהתקיימם אין לשופט שיקול דעת והוא מנוע מלשבת בדין (ע"א 9226/07 פזגז 1993 בע"מ נ' א.מ.צ אירועים בע"מ פסקה 8 (28.07.2008)).

לפי סעיף 77א(1א)(3) שופט יימנע מלשבת בדין בידעו כי: "בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו עניין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת".

בכל הנוגע לטענת המערערים, כי מותב זה היה "מעורב" בתפקידו הקודם, כמנהל מיסוי מקרקעין תל-אביב, "באותו עניין" בו הוא נדרש להכריע בהליכים דנן, הרי שטענה זו בטעות יסודה.

ראשית, מן הטעם שהמערערים לא הציגו כל ראיה לכך שמותב זה היה "מעורב" בעניין השומות או בעניין ההחלטה בהשגה שהתבררו במסגרת ההליך בפני וועדת ערר מיסוי מקרקעין. יצוין כי ממילא וועדת הערר סיימה את מלאכתה ובתאריך 1.11.2016 ניתן פסק דינה שקיבל את הערר שהוגש על ידי המערערת.

שנית, מן הטעם שהעניין הנדון בהליך זה אינו "אותו עניין" שנדון במסגרת ההליך שהתברר בפני וועדת הערר. יודגש כי בהליך זה לא נדונה שומת מס השבח שהוציא מנהל מיסוי מקרקעין למערערת, גב' לילך אריאל, וגם לא החלטת המנהל בהשגה אודות שומה זו. כאמור, עמדת מנהל מיסוי מקרקעין כבר נדונה בפני וועדת הערר אשר סיימה את עבודתה עת ניתן פסק דינה שקיבל את הערר ודחה את טענות מנהל מיסוי מקרקעין.

5. הערעורים דנן עוסקים בשאלה שונה מזו שהתבררה בפני וועדת ערר מיסוי מקרקעין. השאלה שנדונה בפני וועדת הערר, במסגרת הערר שהוגש על ידי המערערת גב' לילך אריאל, נסובה על זכאותה של המערערת לפטור ממס שבח במכירת דירת מגורים מזכה לפי סעיף 49ב(1) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963, בהינתן טענת המשיב כי דירה זו נתקבלה על ידה במתנה ובהתחשב במגבלות החלות על מכירת דירה כזו לפי הוראת סעיף 149 לחוק מיסוי מקרקעין. לעומת זאת, השאלה העתידה להידון בערעורים דנן היא שאלה שונה הנוגעת לסיווג

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 56921-02-20 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 36540-03-20 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

- ההכנסה שהופקה ממכירת הדירה, קרי, האם כהכנסה פירונית, לפי טענת המשיב, או שסיווגה הנכון הוא כהכנסה הונית, לפי טענת המערערים.
6. לא רק זאת, אלא שגם השאלה הנוספת שעתידה להתברר בהליכים דנן, הנוגעת לזהות מפיק ההכנסה, לא נדונה בפני וועדת הערר, קרי, האם מפיק ההכנסה הוא המערער, בהתאם לשומה העיקרית שהוצאה על ידי המשיב, או שמא, המערערת, בהתאם לשומה החלופית. אזכיר, כי בהליך שהתברר בפני וועדת הערר, שומת מס השבח הוצאה רק למערערת.
7. אם לא די בכך, הרי שוועדת הערר ציינה במפורש בהחלטתה כי היא אינה מוסמכת ואינה נדרשת לדון בשאלת טיבה של ההכנסה ממכירת הדירה, היא השאלה המתבררת בהליכים דנן, אלא רק בשאלת זכאותה של העוררת לפטור ממס שבח בגין מכירת הדירה, כדברי הוועדה: **"למותר לציין כי ועדת הערר אינה מוסמכת לדון בטענה זו... טענת עסקת אקראי, ככל שאכן תעלה על ידי פקיד השומה, תידון בהליכים אחרים"** (פס' 2 לפסק דינה של וועדת הערר).
8. העולה מהאמור הוא, שהשאלות העתידות להתברר בפני מותב זה הן שאלות שונות מאלו שהתבררו בפני וועדת הערר, זאת אף תחת ההנחה שמותב זה היה "מעורב" בהליכי הוצאת שומת מס השבח למערערת, דבר שכלל לא הוכח. למותר לציין, כי ההחלטה העומדת לביקורת שיפוטית בהליכים דנן היא זו שהוצאה על ידי המשיב ולא זו שכבר נבחנה והוכרעה על ידי וועדת הערר.
- על רקע זה, לא ניתן להלום את טענת המערערים, כי ביושבו בדין יכריע מותב זה "באותו עניין" שהוכרע בפני וועדת הערר.
9. אין לקבל את טענת המערערים כי הליך זה אינו אלא "המשכו של ההליך הקודם" שהתברר בפני הוועדה (סעיף 16 לבקשה).
- כמוסבר לעיל, בהליך זה מתעוררות שאלות שונות, שאינן נובעות או נסמכות על אלו שנדונו בפני וועדת הערר. שאלת זכאות המערערת לפטור ממס שבח בערר מיסוי מקרקעין נסובה בעיקרה על שאלת אופן מימון רכישת הדירה על ידה, כאשר שאלת סיווג ההכנסה ומיהות מפיק ההכנסה ממכירת הדירה, הנדונה בהליכים דנן, עניינה ביישום אמות המידה הפסיקטיות לסיווג עסקה כעסקת אקראי לפי פקודת מס הכנסה ועל טענתו העיקרית של המשיב לפיה מפיק ההכנסה הוא המערער ולא המערערת.
10. יובהר, האמור לעיל נאמר תחת ההנחה שמותב זה אכן היה "מעורב" בשומות ובהחלטה בהשגה שנדונו בפני וועדת ערר מיסוי מקרקעין. ברם, הנחה זו לא הוכחה על ידי המערערים ונותרה בעלמא. המערערים לא הניחו תשתית ראייתית לכך כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 20-02-56921 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 20-03-36540 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

מותב זה היה מעורב בהחלטת מנהל מיסוי מקרקעין, מושא הדיון בפני וועדת הערר, אלא מבקשים להסיק מעצם העובדה שמותב זה היה מנהל מיסוי מקרקעין במועד הרלוונטי למתן ההחלטה בהשגה כי "ממילא ברי כי ליווה ההליך הנ"ל באופן אישי במסגרת תפקידו המקצועי" (סעיף 15 לבקשת הפסלות), אולם להיסק דברים זה לא הובא כל ביסוס. ועיקר – אין למעורבות הנטענת, ככל שהייתה, כל נפקות לענייננו, משוועדת הערר סיימה את מלאכתה והכריעה בגורל שומת מס השבח שהוצאה למערערת.

יודגש, כי המערערים לא טוענים, וממילא לא הוכיחו, כי מותב זה היה מעורב בהחלטת המשיב בהליכים דן, בעת ששימש כמנהל מיסוי מקרקעין תל אביב, לעניין סיווג ההכנסה ממכירת הדירה כהכנסה פירותית ובשאלת זהות מפיק ההכנסה.

11. בסופו של דבר, יש לזכור כי הזכות לשבת במשפט היא גם החובה לעשות כן; שופט אינו חופשי לפסול את עצמו על בסיס השערות ותחושות, אלא על סמך נתונים אובייקטיביים שמצביעים על חשש ממשי למשוא פנים. דווקא השתחררות בלתי ראויה של שופט מהדיון במשפט עלולה לפגוע בהגינות המשפט ובאמון הציבור ועלולה לגרור אחריה גם עיוות דין (ע"א 3712/02 פקיד שומה תל אביב 4 נ' דן (דוד) מקוב, פסקה 7 פ"ד נו(4) 185 (2002)).

12. המערערים מציינים בבקשה את הוראת סעיף 15 לכללי אתיקה לשופטים, התשס"ז-2007 הקובעת כי שופט לא ישב בדין אם "קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט" (ראו גם סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט). עוד מציינים המערערים כי "תחושת מראית פני הצדק אינה נוחה מקיומה של סיטואציה כזו".

טענה זו אין לקבל.

בקשה לפסלות שופט היא בקשה רצינית, שעשויה להטיל צל כבד הן על השופט והן על מערכת השפיטה בכללותה. לאור זאת, הראיות שיש להביא בתמיכה לטענת פסלות חייבות להיות משמעותיות ולבסס את עילת הפסלות כדבעי. חשדות, השערות ותחושות סובייקטיביות, שאין להם כל ביסוס עובדתי מלבד עצם אמירתם, אינם מקימים "אפשרות מאוד מסתברת" לכך שהשופט לא יוכל להכריע בדין באובייקטיביות המצופה ממנו (ע"א 11146/08 עיריית אור עקיבא נ' שלמה בן נעים (18.1.2009)).

מאחר שלא הוכח קיומו של חשש ממשי למשוא פנים בניהול ההליך, ממילא אין מקום לקבל את טענת המערערים על פסלות בשל "מראית פני הצדק" (ע"א 3345/17 אמנון סלע נ' בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ פסקה 14 (20.06.2017)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 56921-02-20 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 36540-03-20 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

13. טענה נוספת שעולה בבקשה נוגעת למר מנחם אודסר, שהמערערים מבקשים להעיד כעד מטעמם בהליכים דנן, וליחסי העבודה שהיו לו עם מותב זה בעת שהיה מנהל מיסוי מקרקעין. המערערים טוענים שיהיה בכך כדי להקשות על שמיעת עדותו. טענה זו אין לקבל.

ראשית, מתשובת המשיב עולה כי מר אודסר, שהיה מנהל מדור שומה במשרדי מנהל מיסוי מקרקעין, כבר פרש לגמלאות, ולא הובהר כיצד תסייע עדותו בהליכים דנן, במסגרתם עתידה להיבחן סבירות החלטתו של פקיד השומה, ולא החלטתו של מנהל מיסוי מקרקעין.

שנית, יפים לכאן הדברים שנכתבו על ידי מותב זה בעניין אפי חוגי ונכון להביאם כלשונם (ו"ע 68019-07-18 אפי חוגי נ' מנהל מסמ"ק ת"א (17.10.2018)), החלטה שאושרה על ידי בית המשפט העליון בעניין ע"א 7640/18 אפי חוגי נ' מנהל מס שבח מקרקעין תל אביב (26.12.2018):

"הצבעה על היכרות מקצועית בין שופט לבין אחד מעורכי הדין אינה מלמדת, כשלעצמה, על 'קרבה ממשית' הגורמת לפסילה (ע"פ 1941/15 פלוני נ' מדינת ישראל פסקה 4 (24.3.2015))."

דין דומה יחול על היכרות מקצועית בין שופט לבין בעל דין בהליך, היכרות הנובעת מעבודה משותפת, בין אם בשירות המדינה ובין אם בפרקטיקה הפרטית, קודם למינויו של השופט לכס השפיטה. על הטוען לפסלות להראות כי ההיכרות, על פי טיבה ונסיבותיה, רלוונטית ומצדיקה את פסילת השופט מלדון בתיק.

יש להיזהר, אפוא, שלא להציב רף נמוך מידי לשם פסילת שופט מלשבת בדין, שאחרת תשובש עבודת הרשות השופטת מיסודה.

מכאן, שאין בקשרי העבר שלי עם עובדי המשיב, שהיו מקצועיים באופיים, כדי להקים עילת פסלות. קשרי עבודה, שאינם מאופיינים בקשרי חברות משמעותיים, אינם מהווים עילה לפסלות והיכרות מקצועית לפני המינוי, גם אם רבת שנים, אינה יוצרת מניעות מלשבת בדין."

14. סיכומם של דברים, המערערים לא הוכיחו בראיות ממשיות כי מותב זה היה מעורב "באותן עניין" אשר בו נדרשת הכרעה בהליכים דנן, דהיינו, בעניין סיווג ההכנסה ממכירת הדירה וייחוסה למערער, לפי השומה העיקרית, וזאת במובדל ממעורבות, ככל שהייתה, בשאלת הזכאות לפטור ממס שבח במכירת הדירה על ידי המערער, אשר ממילא כבר הוכרעה על ידי וועדת ערר מיסוי מקרקעין.

בכל הנוגע לטענה על העדתו של מר אודסר בהליכים דנן, לא רק שלא הוסבר מה הרלוונטיות של עדות זו לענייננו, אלא שבית המשפט העליון אישר בעניין אפי חוגי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אוגוסט 2020

ע"מ 56921-02-20 אריאל נ' פקיד שומה תל אביב 4

ע"מ 36540-03-20 אריאל נ' מס הכנסה פקיד השומה תל אביב 4

כי קשרים מקצועיים שהיו לשופט, בטרם מונה לכהונת שפיטה, מבלי שהוכחה טענה על קשרים אישיים, אינה מבססת עילה לפסלות שופט. כך בפרט בחלוף תקופה של למעלה מ-4 שנים מאז מונה מותב זה לשפיטה.
15. על סמך כל האמור לעיל, דין הבקשה להידחות.
המערערים יחויבו בהוצאות המשפטיות של המשיב בגין בקשה זו בסכום של 5,000 ש"ח.

ניתנה היום, י"ד אב תש"פ, 04 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

ירדנה סרוסי, שופטת

